

**Prováděcí pokyny
pro hodnocení efektivity investic na vodních cestách**

**I.
Úvodní ustanovení**

1. Ministerstvo dopravy (dále jen „ministerstvo“) vydává tyto prováděcí pokyny, kterými se stanoví jednotný postup investorů při hodnocení ekonomické efektivity u projektů na vodních cestách sloužících vnitrozemské plavbě a financovaných z veřejných rozpočtů (dále jen „hodnocení efektivity“).
2. Projektem na vodní cestě sloužící vnitrozemské plavbě (dále jen „projekt“) se pro účely těchto prováděcích pokynů v souladu se zákonem č.114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě včetně prováděcích předpisů rozumí výstavba či modernizace:
 - plavebních stupňů, přístavů, přístavišť, vývazišť, kotvišť a překladišť, přístavních můstků, úpravy plavební dráhy a dalších opatření, která jsou vyvolána zájmy vnitrozemské plavby
 - opevnění břehů, plavebních mostů, plavebních tunelů a lodních propustí,
 - pobřežních obslužných cest vodního toku, plavebního značení na hladině, na březích, na mostech a na jiných objektech a zařízeních, která křížují vodní cesty,
 - uzavíracích objektů na plavebních kanálech, zařízení pro regulaci stavu vody, nádrže pro zlepšování průtoků na vodní cestě, vodočty a výstražná zařízení,
 - jezů a ostatní vzdouvacích zařízení,
 - plavebních komor, lodních zdvihadel (svislá nebo šikmá) včetně rejd a úsporných komor, příp. jiných speciálních plavebních zařízení pro řízení plavby a její bezpečnost,
 - přístavních bazénů, břehových úprav, nábřežních zdí a vyvazovacích zařízení přístavů,
 - vyvazovacích a vodících zařízení (kotevní bóje, dalby, záchytné kůly, dopravní majáky, svodidla a odrazné trámy),
 - pohyblivých můstků a ostatních zařízení přístavišť,
 - zařízení k vybírání plavebních poplatků,

- velínů a jiných zařízení a objektů, sloužících bezprostředně k provozu vodní cesty nebo jejich součástí,
 - speciálních servisních zařízení určených k zásobování plavidel pohonnými hmotami a odčerpávání odpadních vod z plavidel.
3. Hodnocení efektivnosti projektu je povinnou součástí záměru projektu včetně jeho aktualizací, studií proveditelnosti a obdobných předkládaných dokumentací, mimo případů, kdy se nezpracovává.
 4. Hodnocení efektivnosti musí odpovídat základním ekonomickým principům, uplatňovaným při hodnocení jakékoliv investice veřejného sektoru a musí minimálně obsahovat:
 - identifikaci a cíle projektu
 - výchozí stav (srovnávací základna)
 - identifikaci variant a popis řešení, návaznosti, předpokládané efekty
 - finanční analýzu
 - ekonomickou analýzu
 - zhodnocení rizik projektu

II.

Metodika hodnocení efektivnosti investic – infrastruktura vodních cest

1. Metodika hodnocení efektivnosti investic na vodních cestách (dále jen „metodika“) stanoví obsah a postupy zpracování hodnocení efektivnosti jednotlivých projektů, a to v rozsahu potřebném pro posouzení a schválení předložené dokumentace.
2. Metodika poskytuje informaci o principech vypracování „Analýzy nákladů a přínosů“ - Cost-Benefit Analysis (dále jen „CBA“) s odkazem na vstupní data, která se mění v čase a je třeba je pravidelně aktualizovat.
3. CBA, v rozsahu uvedeném v metodice, je základní součástí zdůvodnění nezbytnosti připravovaného projektu a výchozím dokumentem pro posouzení efektivnosti při zpracování záměru projektu, resp. jiné dokumentace, blíže specifikované v metodice, či těchto pokynech.

III.

Způsob hodnocení ekonomické efektivnosti

1. Hodnocení efektivnosti je zpravidla prokazovaná metodou CBA s výjimkou projektů, u nichž byl ministerstvem schválen alternativní způsob hodnocení, či podléhají odlišnému způsobu hodnocení efektivnosti dle části IV těchto pokynů.
2. Hodnocení ekonomické efektivnosti projektu se zpracovává podle metodiky, která je nedílnou součástí těchto pokynů.

3. Hodnocení efektivity projektu musí vyústit minimálně v následující klíčové ekonomické ukazatele,
 - vnitřní výnosové procento (IRR)
 - čistá současná hodnota (NPV)
 - rentabilita nákladů, index rentability (BCR)
4. Do projektu, pro který se zpracovává hodnocení efektivity, se zahrnují veškeré infrastrukturní investice nebo opatření, které jsou nezbytné pro dosažení očekávaných efektů.
5. Dokumentace hodnocení efektivity projektu musí umožnit kontrolu použití aplikované metody a umožnit plné pochopení zdrojů dat, předpokladů, parametrů a výsledků výpočtu.
6. U každého projektu je třeba posoudit dlouhodobou udržitelnost provozu nově budovaných nebo rekonstruovaných objektů s ohledem na rozvojové záměry v sektoru vnitrozemské plavby, vývoj plavebních a manipulačních technologií, zajištění svobodného a nediskriminačního přístupu k infrastruktuře vodní dopravy a nároky na flexibilitu dopravního trhu.
7. V případě ministerstvem udělené výjimky k alternativnímu hodnocení projektu podle těchto pokynů je nutné předložit minimálně kvalitativní nebo kvantitativní analýzu všech podstatných výsledků a dopadů projektu s ohledem na veřejný zájem České republiky.

IV.

Odlišné postupy

1. Hodnocení efektivity projektů podle části III těchto pokynů se provádí ve zjednodušené formě (postup hodnocení efektivity je popsán v metodice):
 - a) u projektů s předpokládanými náklady do 10 mil. Kč bez DPH, sloužících primárně potřebám dopravy nákladů, a osobní a rekreační plavbě.
 - b) u rekonstrukcí částí plavebních objektů vyvolaných závadným technickým stavem zjištěným v rámci technicko-bezpečnostních a technicko-provozních prohlídek za účasti plavebního úřadu (přístavní zdi, dalby, úvazná zařízení zdi, dna, ohlaví a vrata plavebních komor, technologie ovládání plavebních komor, části jezů a ostatních vzdouvacích zařízení, lodních zdvihadel, velínů a jiných zařízení sloužících bezprostředně provozu vodní cesty)
 - c) u projektů zřizování informačních, telekomunikačních a řídicích technologií sloužících potřebám vnitrozemské plavby a vedoucích ke zvýšení bezpečnosti
2. Hodnocení efektivity projektů podle části III těchto pokynů se neprovádí v následujících případech:
 - a) odstraňování následků havárií, sesuvů, povodňových škod, případně následků jiných katastrofických událostí realizací investic do havarijních částí stavby ke zlepšení stavebních parametrů, zkvalitnění konstrukce či technického řešení,
 - b) odstranění závad v plavebních podmínkách a vybavení vodní cesty, odpovídající ustanovením vyhlášky MD č. 222/1995 Sb., o vodních cestách, plavebním provozu v přístavech, společné havárii a dopravě nebezpečných věcí, k zákonu

č. 114/1995 Sb. o vnitrozemské plavbě (úpravy vodní cesty a objektů na ní k dodržení stanovených parametrů a vybavenosti podle zatřídění vodní cesty, jako např. plavebních hloubek, šířky plavební dráhy, poloměrů oblouků plavební dráhy a parametrů plavebních objektů),

- c) samostatná stavební opatření k odstranění plavebně nebezpečných lokalit a úseků (např. korekce břehů pro rozšíření plavební dráhy a zlepšení hydraulicko-nautických poměrů, směrové úpravy rejd plavebních komor apod.) na základě plavebně bezpečnostního posouzení a doporučení plavebním úřadem,
- d) samostatná stavební opatření, vyplývající ze zákona č. 258/2000 Sb. (O ochraně veřejného zdraví) a zákona č. 254/2001 Sb. (Vodní zákon), (např. bezbariérové přístupy na plavidla pro invalidní občany),
- e) výkupy pozemků, rekultivace, geodetická měření k monitorování stavu, pokud nejsou součástí stavby,
- f) plavební značení a bezpečnostní zařízení (např. čekací stání plavidel včetně ochranných přístavů a vysokovodních vázacích zařízení na vodní cestě, svodidla, plavební znaky včetně kilometráže vodní cesty, značení plavební dráhy, mostních konstrukcí, objekty na vodní cestě k poskytování servisních služeb plavidlům apod.),
- g) zřizování informačních, telekomunikačních a řídicích technologií sloužících potřebám vnitrozemské plavby a vedoucích ke zvýšení bezpečnosti (např. telematický systém vodní dopravy, signalizační zařízení, zařízení pro radiofonní provoz) s předpokládanými investičními náklady do 10 mil. Kč bez DPH.

V.

Přechodná a závěrečná ustanovení

1. Při hodnocení efektivnosti projektů a následném předkládání hodnocení schvalovateli se postupuje v souladu se směrnicí ministerstva č. V-2/2012 „Směrnice upravující postupy Ministerstva dopravy, investorských organizací a Státního fondu dopravní infrastruktury v průběhu přípravy a realizace investičních a neinvestičních akcí dopravní infrastruktury, financovaných bez účasti státního rozpočtu“.
2. V důvodech hodných zřetele může ministerstvo udělit výjimku z postupů uvedených v těchto prováděcích pokynech.
3. Tyto prováděcí pokyny nabývají účinnosti od 22. 1. 2014.

Příloha: Metodika hodnocení efektivnosti investic na vodních cestách

V Praze dne 20. 1. 2014

Ing. Lukáš Hampl
1. náměstek ministra dopravy